

OBSAH

Předmluva.....	11
Úvod.....	13
1 Ustanovení manželství jako Bohem chtěného dobra pro člověka.....	17
1.1 Stvoření člověka jako obrazu Božího	17
1.2 Ustanovení manželství ve Starém zákoně.....	19
1.3 Manželská instituce a přirozený Boží řád.....	20
1.4 Účel manželství ve světle přirozeného práva	22
1.5 Podstatné vlastnosti původního manželství.....	23
1.6 Nadpřirozený charakter původního manželství.....	25
2 Křesťanské manželství v dějinách spásy	27
2.1 Manželství	27
2.1.1 Svátostné manželství a jeho účel	28
2.1.2 Svátostnost křesťanského manželství.....	30
2.1.3 Svátost manželství a manželská smlouva.....	32
2.2 Podstatné vlastnosti svátostného manželství	34
2.2.1 Jednota	34
2.2.2 Nerozlučitelnost.....	37
2.3 Vznik manželství.....	40
2.4 Druhy manželství	42
2.4.1 Manželství z hlediska platnosti.....	43
2.4.1.1 Platné manželství z hlediska plnosti nerozlučitelnosti-do- konanosti	43
(a) Manželství „ratum tantum“.....	45
(b) Manželství „ratum et consummatum“.....	45
2.4.1.2 Neplatné manželství	47
2.4.1.3 Putativní manželství	48
2.4.1.4 Manželství v době řešení církevním soudem	48
2.4.2 Manželství z hlediska dovolenosti	49
2.4.3 Manželství veřejné a tajné.....	49
2.4.4 Manželství svátostné	49
2.4.5 Manželství z hlediska právního řádu.....	50
2.4.6 Vzájemný vztah kanonicity a svátostnosti manželství	51

2.5	Forma uzavírání manželství.	52
2.5.1	Kanonická forma uzavření manželství	53
2.6	Vylučující (zneplatňující) překážky manželství	55
2.6.1	Překážka věku.	57
2.6.2	Tělesná impotence	57
2.7	Vady manželského souhlasu.	59
2.7.1	Vady duševní schopnosti.	60
	CIC kánon 1095.	60
2.7.2	Vady poznávací schopnosti.	61
	CIC kánon 1096.	61
2.7.3	Vady volní schopnosti	63
	(a) CIC kánon 1101	63
	(b) CIC kánon 1103.	64
3	Chápání psychické schopnosti do vydání kodexu v roce 1917.	67
3.1	Od počátku svobody církve do 12. století.	68
3.2	Chápání psychické schopnosti k manželství ve 12. století	69
3.3	Chápání psychické schopnosti k manželství ve 13. století	71
3.4	Chápání psychické schopnosti k manželství od středověku do promulgace CIC v roce 1917	73
4	Psychická neschopnost v době vydání CIC v roce 1917	77
4.1	Cesty k promulgaci CIC v roce 1917.	77
4.2	Vyjádření psychické neschopnosti v kodexu CIC 1917.	78
4.3	Kánony CIC 1917 v relaci k psychické neschopnosti	79
	(a) CIC kánon 1081	79
	(b) CIC kánony 103, 104 a 1082–1087	80
	(c) CIC kánony 1110–1117	81
	(d) CIC kánony 88, § 3; 1088; 1089, § 3; 1982; 2201 a 2206.	82
	(e) CIC kánony 88, § 1; 1034; 1067 a 2204	84
	(f) CIC kánony 1068–1079	85
5	Psychická neschopnost v sentencích Římské rotý do II. vatikánské- ho koncilu.	87
5.1	Psychická neschopnost a nedostatečné rozumové poznání	89
5.2	Psychická neschopnost a nedostatek v hodnotícím rozlišení	89
5.3	Psychická neschopnost převzít podstatná práva a povinnosti	90
5.4	Psychická neschopnost a nedostatek vnitřní svobody volby	90
5.5	Vybrané psychické příčiny v sentencích Římské rotý	91

(a) Amence	91
(b) Demence	91
(c) Mentální retardace (debilita, oligofrenie)	91
(d) Disociační porucha a histrionská porucha osobnosti	92
(e) Schizofrenie	92
(f) Sexuální přecitlivělost	92
(g) Homosexualita	93
(h) Alkohol a drogy	93
(i) Progresivní paralýza	94

6 Psychická neschopnost v sentencích Římské rotý do její kodifikace

v CIC 1983.	95
-------------------------	-----------

6.1 Důsledky II. vatikánského koncilu pro stanovení psychické neschopnosti	95
6.2 Důležitost znaleckého posudku pro církevního soudce	96
6.3 Psychická neschopnost a nedostatečné rozumové poznání	96
6.4 Psychická neschopnost a nedostatek v hodnotícím rozlišení	97
6.5 Psychická neschopnost převzít podstatná práva a povinnosti	100
6.6 Psychická neschopnost a nedostatek vnitřní svobody volby	105
6.7 Vybrané psychické příčiny v sentencích Římské rotý	105
(a) Amence	105
(b) Demence	105
(c) Lehká mentální retardace (debilita)	106
(d) Porucha osobnosti (psychopatie)	106
(e) Schizofrenie	107
(f) Maniodepresivní psychóza	107
(g) Homosexualita	107
(h) Nymfomanie (satýriáza, donchuanství)	109
(i) Epilepsie	110

7 Možné psychické příčiny neplatnosti manželství.

7.1 Demence	111
7.2 Mentální retardace	112
7.3 Organická poškození mozku	113
7.4 Pervazivní vývojové poruchy (autismus)	114
7.5 Psychózy	114
7.5.1 Schizofrenie	114
7.5.2 Poruchy nálady (afektivní maniodepresivní poruchy, cyklofrenie)	118

(a) Depresivní porucha	118
(b) Manická porucha	119
7.6 Epilepsie	120
7.7 Progresivní paralýza	122
7.8 Duševní poruchy při endokrinopatiích	123
7.9 Působení psychoaktivních látek	123
7.9.1 Působení alkoholu	123
7.9.2 Působení nealkoholových drog	125
7.10 Neurotické poruchy	125
7.10.1 Fobická úzkostná porucha (agorofobie, sociální fobie, specifické fobie)	126
7.10.2 Jiné úzkostné poruchy (panická porucha, generalizovaná úzkostná porucha)	127
7.10.3 Obsedantně-kompulzivní porucha	127
7.10.4 Reakce na závažný stres	128
7.10.5 Disociačně-konverzní poruchy (hysterické neurózy)	129
7.10.6 Jiné neurotické poruchy (somatoformní poruchy)	130
7.11 Poruchy osobnosti (psychopatie)	131
7.11.1 Paranoidní porucha osobnosti	132
7.11.2 Schizoidní porucha osobnosti	133
7.11.3 Disociaální porucha osobnosti (psychopatická, sociopatická)	133
7.11.4 Emočně nestabilní porucha osobnosti	134
7.11.5 Histriónská porucha osobnosti (hysterická psychopatie)	134
7.11.6 Anankastická porucha osobnosti (obsedantně-kompulzivní)	137
7.11.7 Úzkostná porucha osobnosti (avoidantní)	138
7.11.8 Závislá porucha osobnosti (astenická)	138
7.11.9 Narcistická porucha osobnosti	139
7.11.10 Antisociální osobnost	139
7.11.12 Suspektní osobnost	140
7.11.13 Pasivně-agresivní osoby	140
7.12 Odlišná sexuální orientace	142
7.12.1 Homosexualita	142
7.12.2 Transsexualismus	143
7.12.3 Sexuální dysfunkce a abnormality sexuální preference	143
8 Kánon 1095 v Kodexu kanonického práva z roku 1983	145
8.1 Cesty ke kodifikaci trojí přirozené psychické neschopnosti k manželství	145
8.2 Nedostatečné užívání rozumu v CIC 1095, n. 1	146

8.3 Vážný nedostatek hodnotícího rozlišení v CIC 1095, n. 2	149
8.4 Neschopnost převzít podstatné povinnosti manželství v CIC 1095, n. 3	153
8.5 Vzájemný vztah trojí psychické neschopnosti v CIC kánonu 1095 a její harmonizace s ostatními kánony	157
8.6 Důležitost znaleckého posudku pro církevního soudce	161
8.7 Čtyři oblasti při posouzení psychické neschopnosti k manželství. . .	162
Závěr	165
Bibliografie	169
Prameny	169
Literatura	169
Seznam použitých zkratek	173